

«کمیته صیانت مداحی» بعد از گذشت بیش از ۱۰ روز از انتشار فیلم مداحی وحدت‌شکن یک شخص، بیانیه داد و خواستار «برخورد با آن شخص بر مبنای رأفت اسلامی» شد. طبق اعلام کانال رسمی سازمان هیأت وتشکل‌های دینی، اولین جلسه کمیته صیانت مداحی وستایشگری با حضور اعضا که جمعی از پیرغلامان و مسئولان نهاد‌های عرصه ستایشگری بودند، با موضوع بررسی مداحی

بیانیه «کمیته صیانت درباره مداح ضدوحدت

در گفت‌وگو با فرزند مداح خوش الحان، مرحوم حاج سیدجعفر ماه‌رخسار عشق او به خاندان اهل بیت^(ع) را بررسی کردیم

مهر مولا در نوای سید جعفر

نازالی مروت

گروه هیات

در فضای مجازی رسانه مستقل مذهبی دارد، همان‌گونه که در فضای حقیقی در برگزاری همایش و برپایی روضه‌های خانگی و مجالس حسینی فعال است.

اما او خود معترف است که وامدار یک نام و مرام است؛ نام و مرام «پدر»، پدرش مرحوم حاج سیدجعفر ماه‌رخسار، از نامداران مداحی و روضه‌خوانی است. انسانی مردم‌دار که در رفتار همچون جدش ابوتراب بود. مرثیه‌خوانی که درباره پدر امت معتقد بود:

به علی هرکه شد ارادتمند، دلی آکنده از صفا دارد آشنای علی کسی باشد؛ که نشان زآشنا دارد

نگاه متفاوتی به جذب جوانان به مجالس و محافل مذهبی و روضه سیدالشهدا دارد و تلاش می‌کند مانند پدر «مرحوم سیدجعفر ماه‌رخسار» نامش در جرگه حسینی‌ها باشد. «سیداحمد ماه‌رخسار» گرچه مثل برادرش اهل مداحی هیأت نیست اما در عرصه دیگری، خادم آل علی شده است. او این روزها در قامت خادم رسانه‌ای اهل بیت(ع) به ترویج فعالیت هیأت‌های مذهبی می‌پردازد.

❖ درمکتب اخلاقی پدر

همه ما معتقدیم پدر، ستون خانواده است. حاج‌آقا در خانواده فراتر از یک پدر بودند. ایشان احساسات رقیقی داشتند و حامی فرزندان خود محسوب می‌شدند. در مسائل مادی نیز به ما کمک می‌کردند. در ارتباطات خانوادگی نیز پشت‌وپناه خانواده خود بودند. من نسبت به سایر خواهران و برادران مدت‌زمان بیشتری با ایشان زندگی کردم و شاهد شیوه رفتار ایشان با‌مادرم بودم. گاهی به مادرم می‌گفتند: «حاج‌خانم، سیزی‌ها را بیارید من پاک‌کنم». خیلی مواقع آشپزی می‌کردند و در پاسخ به ما که از ایشان می‌خواستیم کار منزل انجام ندهند، می‌گفتند که این سیره اهل بیت(ع) است. همچنین در مسائل عاطفی همیشه کنار فرزندان خود بودند. اگر مراسم عروسی، بیماری یا مسأله خانوادگی پیش می‌آمد، نفری اولی بودند که داوطلب کمک‌رسانی به خانواده می‌شدند. این روحیه تنها به خانواده و فرزندان حاج‌آقا مربوط نمی‌شد. ایشان نسبت به بستگان، بستگان عروس و داماد و مادرم نیز چنین برخورد مهربانانه‌ای داشتند. در حوزه روابط اجتماعی نیز مربی و آموزگار ما بودند. در دوران جوانی گاهی هنگامی که با ایشان قدم می‌زدم جلوتر از پدر حرکت می‌کردم. به من تذکر می‌دادند که در سیره اهل بیت(ع) این‌گونه آمده است که فرزند چند قدم بعد از والدین خود قدم بردارد تا دیگران متوجه

ساحت

دانشگاهیان چگونه هیأت را تحلیل علمی کنند؟

پویان پروین، پژوهشگر فلسفه و الهیات در هجدهمین پیش‌نشست تخصصی همایش علمی هیأت و آیین‌های مذهبی گفت: از هرمنوتیک در تحلیل، در حوزه مطالعات آیینی و مذهبی کم استفاده می‌شود. از پدیدارشناسی هم که چند سالی است چراغش روشن شده خیلی گسترده استفاده نمی‌شود. هنگام استفاده از روش‌های پژوهشی برای تحلیل امر قدسی ممکن است چند اتفاق بیفتد. روش‌های موجود با امر قدسی هماهنگ می‌شوند و یا نمی‌شوند. درصورتی‌که هماهنگ نشوند، شما می‌توانید دو کار کنید. یا باید تعریف امر قدسی را آن‌قدر پایین بیاورید که در قامت روش شما بگنجد یا این‌که اساساً این روش نمی‌تواند امر قدسی را به ما بشناساند و چیز ناقص دیگری را می‌شناساند که ما اینجا نمی‌توانیم تعریف را پایین بیاوریم و باید آن را عوض کنیم. یعنی باکلی وقت و انرژی نتیجه‌ای خلاف فرضیه تحویل می‌دهد. از این رو باید تعریف از موضوع را عوض کند تا فرضیه‌اش جور دربیاید.

وحدت‌شکن این روزها برگزار شد. یک مداح قمی در مراسم فاطمیه امسال نوحه‌ای خوانده و به مسجد مکی و علمای اهل سنت اهانتی کرده بود که در پی شکایت ثبت‌شده در مراکز قضایی سیستم‌انولوچستان دستگیر شد. این جلسه، با حضور اعضا و به ریاست حجت‌الاسلام باباخانی، رئیس سازمان هیأت وتشکل‌های دینی تشکیل و در آن موضوع مطرح‌شده بررسی شد. در بخشی از این

شوند تو پسر این شخص هستی. ایشان با این نگاه ما را به دیگران معرفی می‌کردند. حاج‌آقا با مردم بسیار متواضعانه برخورد می‌کردند. خود را روضه‌خوان امام حسین(ع) می‌دانستند و به ما می‌گفتند: «من روزی روضه‌خوانی برای شما آوردم.» پدرم راهنمای ما در خدمات فرهنگی و مذهبی به مردم بودند. در برپایی شاعرث حسینی به ما بسیار کمک می‌کردند. نام ایشان اعتبار برپایی هیأت و اجتماعات مذهبی بوده و هست. بعد از فوت پدر بیشتر متوجه شدم که نام «ماه‌رخسار» چه اندازه برای ما اعتبار دارد.

❖ به هیأت‌ها کمک می‌کنیم

به اعتبار و حرمت نام حاج‌آقا و علاقه‌ای که داشته و دارم با همراهی برخی دوستان در کل کشور برای برپایی هیأت عزاداری فعالیت می‌کنیم. برای ما فرقی نمی‌کند آن مراسم در مشهد برگزار شود، یا در تهران و یا در کاشان. هرکس از ما کمک بخواهد پیشقدم می‌شویم، چون کار ما برپا کردن بساط روضه سیدالشهداست. با نصب کتیبه و پرچم، فراهم کردن کمک مالی و دعوت از سخنران در خدمت هیأت‌های مذهبی هستیم. چهره‌های مطرح منبر حسینی را به هیأت‌ها دعوت می‌کنیم. هر هیأتی سخنران و مداح بخواهد کمک می‌کنیم. در یکی از این دعوت‌ها شیخ حسین انصاریان گفتند که من به نیت مرحوم پدرت، منبر همدان را قبول می‌کنم. این مسأله در مورد مداحان نیز صدق می‌کند. از حدود ۱۳ سال گذشته مراسم روضه‌خوانی رواق امام خمینی(ره) حرم مطهر رضوی با مرحوم پدرم بود و دعای ابوحمزه ثمالی را آقای محمود کریمی قرائت می‌کردند.

❖ احیای روضه سیدالشهدا(ع)

از حضرت سیدالشهدا خواسته‌ام کمک من باشند تا بتوانم در مسیر احیای فرهنگ حسینی قدمی بردارم. تلاش می‌کنم در برپایی همایش، مراسم روضه و هیأت‌داری امام حسین(ع) پیشگام باشم. در کنار این اقدامات هیأت بیت‌الجواد(ع)، ارادتمندان به حضرت اباعبد...الحسین(ع) را نیز اداره می‌کنم. سال ۱۳۷۴ که در دوران دبستان بودم، با سفارش پدرم به هیأت بیت‌الجواد(ع) که در مطهری شمالی ۲۴ مشهد قرار دارد رفتم و پای کار ایستادیم. اکنون آنجا چه در برپایی مراسم‌های مناسبی و چه ایام خاص در خدمت مردم هستیم. علاوه‌براین به صورت هفتگی نیز در منزل اعضای هیأت مراسم روضه خانگی داریم.

❖ آسیدجعفر! روضه‌های خانگی را برو

در اهمیت روضه‌های خانگی توجه رهبر معظم انقلاب کافی است. چند سال قبل حاج‌آقا در حرم رهبری را ملاقات کرده بودند. رهبر معظم فرمودند: «آقا سیدجعفر، هنوز روضه‌های خانگی را می‌روی؟» بابا گفت: «بله، می‌روم.» رهبری ادامه دادند: «روضه‌های خانگی را برو. بیشتر هم برو و فرهنگ آن را ترویج کن، زیرا هرچه هست در همین روضه‌های خانگی است. برکت در همین روضه‌های خانگی است.»

بر مبنای همین فرمایش، روضه‌های هیأت را که فقط در حسینیه و مسجد برگزار می‌شد، به منازل بردیم تا فرهنگ روضه خانگی را گسترش دهیم. بافت جمعیتی این هیأت ترکیبی از پیرغلامان سیدالشهدا(ع) و جوانان است. برای کنترل مخارج هیأت بنا گذاشتیم مناسبت‌ها را در مسجد و جلسات هفتگی را در منازل برگزار کنیم. در جلسات خانگی، که ظهرهای دوشنبه با حضور خادمین برگزار می‌شود، سفره‌ای پهن می‌شود که بی‌ریاست. به این معنا که مثلاً ما ظهر دوشنبه مراسم داشتیم و صاحب روضه از جمع با آب‌دوغ‌خیار یا املت پذیرایی کرد. این رویه اعضای هیأت باعث شده است که صمیمیت و ساده‌زیستی در روضه‌های خانگی حفظ شود.

بیانیه آمده است: از نماینده معزز ولی فقیه در استان سیستان و بلوچستان و همچنین از شبکه‌های هیأت استان خصوصاً شورای هیأت‌های مذهبی استان که با بیانیه هوشمندانه، منطقی و به‌موقع از زیست‌بوم هیأت‌ها در کشور و خط اعتدال جوامع ستایشگری دفاع و فضای اضطراب در استان را به آرامش بدل کردند، تشکر ویژه می‌نماییم.

❖ گرایش جوانان به سبک مداحی پیرغلامان

چند وقت پیش همایشی را به نام «خانه مداحان تهران و شمیرانات» برگزار کردیم. در این مراسم از پیرغلامان برای اجرای مراسم دعوت به عمل آمد. حدود ۶۰ نفر از پیرغلامان تهرانی، ۳۰ نفر از پیرغلامان و ۳۰ نفر از جوانان اهل روضه مشهدی را به مراسم دعوت کردم. از برادران طاهری خواهش کردم که در آن جلسه به جوانان اجازه دهند که مداحی کنند و در انتهای مراسم از پیرغلامان مستفیض شویم. این طرح مورد استقبال قرار گرفت. بعد از مراسم، پیرغلامان حاضر در جلسه از ما می‌خواستند جوانانی که مداحی کرده بودند، در مراسم‌های پیش‌رو به مداحی بپردازند.

سال ۹۵ در مراسم هیأت روضه‌الشهدا قرار بر مداحی نریمان پناهی بود. چون بیشتر جوانان برای شنیدن مداحی نریمان پناهی می‌آمدند. اما پنا به دعوت از پیرغلامان نیک‌گذاشتیم. هفته اول مرحوم سیدجعفر ماه‌رخسار مداحی کردند و در شب‌های بعد افراد دیگری از پیرغلامان امام حسین(ع) به مداحی پرداختند که مورد استقبال نسل جوان واقع شد و اکنون رویه ثابت هیأت‌های مذهبی شده است. گرایش جوانان به سبک مداحی پیرغلامان در فضای رسانه‌ای نیز مشاهده شده است. من در صفحه شخصی خودم مداحی مرحوم پدر را که بازگذاری می‌کنم، با استقبال بیشتری مواجه می‌شود. علاوه بر سبک مداحی نوع لباس پوشیدن مداحان قدیمی هم برای جوانان جالب است. این‌که مداح و پیرغلام امام حسین(ع)، عبا به دوش دارد یا مانند مرحوم حاج‌آقای ماه‌رخسار عمامه به سر دارد، برای این نسل جالب‌توجه است. مشاهده تئاتن و وجاht و وقار مداح در پوشیدن لباس بلند، باعث شد علاقه به رویه غلط کندن لباس وسط مداحی کم‌رنگ شود.

❖ روضه‌خوانی سنتی را احیا می‌کنیم

ترکیب و تلفیق اجرای مداحی این دو نسل یعنی پیرغلامات و جوانان باعث می‌شود که روضه‌خوانی سنتی که در آستانه فراموشی بود، دوباره احیا شود. ما و مداحان پایتخت برای تحقق این خواسته سال ۹۶ در حسینیه تهرانی‌ها شورایی تشکیل دادیم که مؤثر بود. علاوه بر ظاهر و پوشش در سبک مداحی نیز سلیقه‌ها به سمت روضه‌خوانی سنتی هدایت شد. درحالی‌که اگر رویه مراسم‌های مذهبی تغییری نمی‌کرد، روضه‌خوانی و مداحی‌های قدیمی به فراموشی سپرده می‌شد. یکی از افرادی که در تهران روی این مسأله به خوبی کار می‌کند، آقای حنیف طاهری است. مداحی‌های ایشان تلفیقی از مداحی‌های قدیم و جدید است.

❖ ترویج سبک روضه‌خوانی سیدجعفر

مرحوم پدر علاوه بر اجرای قوی و صدای رسا در انتخاب اشعار و محتوای متنق برای روضه‌خوانی و مداحی معروف بودند. بعد از فوت پدرم، شیخ حسین انصاریان از من خواستند تمام شعرهایی که پدرم مکتوب کرده بودند و در منبرها می‌خواندند را برای ایشان ببرم. پدر همه اشعار را در دفتر نمی‌نوشتند. برخی اشعار را پشت پاکتی که صله روضه‌خوانی را در آن می‌گذاشتند می‌نوشتند، برخی را روی کاغذهایی که دم دست داشتند و ... من همه را جمع‌کردم و به دست آقای انصاریان رساندم. اما قصه این اشعار چیست؟ هریک از این اشعار که مرحوم استاد ماه‌رخسار آن را مداحی می‌کردند، تلفیقی از چند کتاب بود. حاج‌آقا در کتابخانه خود کتاب‌هایی که شعر در منقبت اهل بیت(ع) بود نگهداری می‌کردند. برای هر روضه از محتوای کتاب‌های مختلف استفاده می‌کردند. مثلاً اگر می‌خواستند برای حضرت علی(کبر) روضه بخوانند، مانند یک پژوهشگر کتاب‌ها را مطالعه می‌کردند و از میان آنها ۵۰ بیت شعر بیرون می‌آوردند و بعد از متناسب‌سازی از نظر وزن و قافیه، سیر تاریخی و سبک شعر و شاعر، ۱۰ بیت را استخراج کرده و به عنوان روضه آن مجلس می‌خواندند. ایشان

مرحوم پدر علاوه بر اجرای قوی و صدای رسا در انتخاب اشعار و محتوای متنق برای روضه‌خوانی و مداحی معروف بودند. بعد از فوت پدرم، شیخ حسین انصاریان از من خواستند تمام شعرهایی که پدرم مکتوب کرده بودند و در منبرها می‌خواندند را برای ایشان ببرم

هیأت

HEYAT

دوشنبه ۲۴ دی ۱۴۰۳ ۶۹۵۷ شماره

به این ترتیب محتوای منبر را تأمین می‌کردند. من این محتوا را به همراه فایل روضه‌خوانی حاج‌آقا در اختیار مداحان قرار می‌دهم. برخی آقایان مثل آقای کرمانشاهی این سبک روضه‌خوانی را با سبک خود تلفیق کرده و در منابر استفاده می‌کند.

❖ مرثیه‌خوانی زمان دارد

اما سبک پدر چه بود؟ این بود که پدر در منابر خود چند بیت پندیات می‌خواندند که معمولاً از صائب تبریزی بود. بعد حدود ۱۲-۱۰ دقیقه شعری از مرحوم کمپانی و در خاتمه از شعری آیینی مانند آقای سازگار، مؤید و ... اشعاری می‌خواندند. حاج‌آقا خیلی کم مرثیه‌خوانی می‌کردند؛ معتقد بودند مرثیه‌خوانی زمان دارد. می‌گفتم بابا، اگر در فلان مراسم می‌خواندید که «او می‌برد و من می‌بردم ...» خیلی جواب می‌داد. پاسخ می‌دادند: «آن مرثیه را باید ظهر عاشورا خواند». خاطرم هست نمازی داشتند که برای من نقل شد بعد از آن دیگر کسی که در آن جلسه حضور داشت، نمازش را ترک نکرد. این اثرگذاری نتیجه دقت در انتخاب محتوا و البته نیت خالصانه ایشان است.

نازالی از جوامع‌شکل

آرشیو خوبی از مداحی‌ها دارم

راه دیگری که برای ترویج فرهنگ حسینی از طریق منبر امام در نظر گرفتم، بهره‌مندی از ظرفیت فضای مجازی است. همان‌گونه که مقام معظم رهبری بر استفاده از این فضا برای پیشبرد اهداف عالیه اسلام و انقلاب تأکید دارند، ما نیز از این مهم غافل نشدیم. به این ترتیب از دو فضای حقیقی و مجازی برای تحقق اهداف استفاده می‌کنیم. من برای استفاده از محتوای فاخر و سبک روضه‌خوانی سنتی استفاده کردم. من وقتی فیلم مداحی را بازگذاری می‌کنم به صورت کامل درباره آن توضیح می‌دهم که این مداح چه شخصی است. از چه محتوایی استفاده می‌کند و کدام یک از علمای وقت از او حمایت کرده‌اند. به واسطه انتشار این کلیپ‌های مداحی به معرفی افراد صاحب‌نامی چون استاد مرشد قاسم، استاد کهریایی، مرحوم مهدی رضایی و دیگر افراد می‌پردازم. ارتباط من با خانواده این استاید و پیرغلامان باعث شده تا اطلاعات خوبی در اختیار مخاطب قرار دهم. مصاحبه‌های کوتاه یک دقیقه‌ای به همراه کلیپ‌های مداحی‌مورد استقبال طیف مداحان جوان واقع شده است. این فیلم‌های یک دقیقه‌ای فرصت خوبی برای تبلیغ دین در فضای مجازی است. من معتقدم اگر فضای حقیقی ظرفیت ۶۰ درصدی برای تبلیغ دارد، فضای مجازی ۴۰ درصد بقیه است. به همین دلیل به جمع‌آوری مداحی‌های موجود پرداختم و آرشیو خوبی در این زمینه تهیه کرده‌ام. هدف ما داشتن رسانه مستقل مذهبی برای ترویج معارف حسینی بود. در این مسیر حاج‌محسن طاهری و خانه مداحان تهران همراهی خوبی داشته‌اند.

ارادات

شادی شیعیان در استرالیا

چشن میلاد حضرت امیرالمومنین(ع) با حضور جمعی از پیروان مکتب اهل بیت(ع) در مرکز اسلامی امام حسن(ع) در منطقه آنانگرو در حومه شهر سیدنی مرکز ایالت نیوساوت ولز استرالیا برگزار شد. مرکز شیعی امام حسن مجتبی(ع) در ایالت ویکتوریای استرالیا یکی از نهادهای خیریه دینی و اجتماعی شیعیان برای گسترش فرهنگ و اصول دین مبین اسلام در جهان به‌ویژه این کشور است. گروهی از مومنان باتجربه و خوش‌نام داوطلبانه و قربت‌آلی... فعالیت می‌کنند. به‌طوری‌که کار در این مرکز از طریق کمیته‌های سازمان یافته و تخصصی انجام می‌گیرد.

مولا

دلیل مذمت دنیا در کلام مولا علی(ع)

مهدی توکلی، سخنران مذهبی گفت: یکی از کسانی که بیشترین نکته منفی را درباره دنیا گفته است، حضرت علی(ع) است. امیرالمومنین در نهج‌البلاغه بارها مذمت همیشه که در دنیا بهار نیست، پاییز هم دارد. همیشه که زندگی نیست، مرگ هم دارد. همیشه که سلامتی نیست، سرطان، درد و شیمی‌درمانی هم دارد. همیشه که بابت اولاددار شدن تبریک نمی‌گویند، یک روز هم تسلیت می‌گویند. زاهد کسی است که چشم از حلال دنیا می‌پوشد و می‌گوید تحمل حساب و کتاب آخرت را ندارم و به حرام آن هم اصلاً نگاه نمی‌کند.

